

Igazság és valóság.

SZEGED, május 7.

„Az az igazság, amit be lehet bizonyítani, vagy legalább is úgy lehet beállítani, hogy annak lássék”, — mondották azok, akik még nem is régen csinálták a közvéleményt, gyártották a lársadalmat szabályozó törvényeket.

Be lehetett bizonyítani, hogy ez a föld előbb volt az oláhé, tóté, szerbé, mint a magyaré s ezeknek több joguk van itt, mint a magyarnak. Be lehetett bizonyítani, hogy azok az alapok, melyek hajdan nagygyá tettek népeket és nemzeteket, melyek barbár korok vérszeljes idejében a magyart Nyugat védőjévé avatták: a vilétség, hűség, becsületesség, idealizmus s a belőlük fakadó odaadó munka, áldozatkészég, testvéri megértés és szeretet ma már elavult ideológiák. Be lehetett bizonyítani, hogy a nadrág ellenése a kék munkásgunyanak s hogy csak az az igazi barátja a népnek, akit Kunnak, Szamuellinek, Jászinak, Kunfinak hívnak, akik legtöbbjének bölcsője a Kárpátok keleti lejtőjén túl ringott. Be lehetett bizonyítani, hogy a nemzeti egység guzsbaköltője a népek milliója javát kivívó internacionálénak. Be lehetett bizonyítani, hogy az emher csak fizikai törvények szabályai szerint működő gépezet, melynek működéséhez a gépfüléssel egyenértékű gyomortöltés szükséges, a koptatás csikorgását, döcögését pedig az élvezett olajával való megkenés ellensúlyozza, — az erkölcsi érzéket pedig, melyek eddig nagyot, emberit tudlak alkotni, mind beszügerált s ma már elavult képzelet.

Mindezt bele lehetett bizonyítani. Nem a logika megdönthetetlen törvényei alapján, hanem a hangzatos bombasztok pufogtatása, az osztályérdek szörmentén való simogatása, az ellentéték kirívó kidomborítása s a homályosság kódébe burkolt merész logikai bukfenek segítségével. Leghatásosabban azonban a látszatos igazságok következetes hangoztatásával, szüggerálással.

A valóság szomorú. A jól előkészített nemzetiségek révén: egyelőre lényeg kicsuszott alólunk a magyar föld s ma cseh, rác, oláh az ur a mi földünkön. A régi erények fölől csillannak még a közöny, az ellankadás hamuja alól, de sajnos csak rövid időre: a magyaros szalmalánglobogásával. Az osztályok közé vert éket csak lazították, de nem távolították el s már újra kapálják azt befel, hogy a történelem igazsága ismét beigazoldódik, hogy az egyenlenség átka újra sirját ássa a magyarnak.

Ezt a szomorú valóságot az igazsággá kürtölt hamisságok köztudatba csempészése hozta ránk. De felelősségre vonattak-e már azok, kik ezt a csempészést, ezt az aknamunkát végezték, kik az emberi tudás terjesztésének eszközét, az emberi gondolat tovashallító gyorspostásait: az újságokat használták fel arra, hogy a törvényüldözte lassu mérgezés munkáját elvégezzék. Bent ül-e már a börtönben a forradalmat előkészítő sajtó minden lovagja? Nagyon kevés és az is inkább más bűnökért! S orgánumaik a megfélemlés pillanatában elővették az új sipot s fújták az új kor nótáit, de most újra a régi nótát fujják, előbb lágy melódiákon, de hangjuk ma már mind erősebbé válik. Ma, amikor művészi tökélyre vitték az operálás mesterségét, csak a lelki fekélyt: a destruktív sajtót nem lehet kívágni a nemzet testéből?

Addig is, míg az egész országban megnyilvánuló kívánság hatása alatt a sajtó ügye nem rendeztetik, minden gondolkodni tudó, a maga befolyásolhatatlanságában bizó s elhártozását végrehajtani is tudó embernek kötelessége a destruktív

irányzattal küzdeni. Az igazság az, hogy magyar erkölcs, magyar becsület s magyar munka tartotta meg ezer éven át Magyarországot s csakis ez szeresheti ismét vissza. Száműznünk kell minden ezzel ellenkező idegen gondolatot s törekvést! (m. m.)

Reformok a városi fürdőben

— Levél a szerkesztőhöz. —

Olvasom a lapokban, kedves Szerkesztő ur, hogy a városi fürdőt május végén mégse zárják be, mert egyre több ember jár fürdeni és így az üzlet kezdi kifizetni magát. Négy nap előtt épp az ellenkezőjét olvastam. Akkor még rossz üzlet volt a fürdő. Nem kutatom, hogy a hatóság milyen okok hatása alatt változtatta meg véleményét máról-holnapra. E helyett ismertetem a városi fürdőben a legutóbbi megnyitás óta bevezetett reformokat. A napnál világosabb ugyanis, hogy misem könnyebb, mint az ilyen reformokkal egy fürdőt felvirágoztatni.

A hét elején történt. Levélkérés után bésietek a szárazgőzbe. A jókora-ketrec azonban egészen üres. Nemcsak a vendégek, hanem a szárazgőz is hiányzik belőle. Rögön kijövök, nehogy megfázzam. Odamegyek az egyik szolgálóhoz és megkérdem:

— Ma nincs szárazgőz?

— Nincs és nem is lesz többet.

— Miért?

— A város ráfizet a fürdőre, amin a hatóság úgy akar segíteni, hogy megtakarít annyi szenet, amennyivel eddig szárazgőzt adott.

Elkezdem nevetni. Ez az idea tetszik nekem. Meg is jószoltam mindjárt, hogy meglássák, a városi fürdőből a legrövidebb idő alatt rentábilis vállalat lesz. A hatóság megtálatla, hogy hol van a kutya elásva. Ha ugyanis a fürdő még mindig nem fogja magát kifizetni, beszüntetik majd a másik gőzt is. A nem szárazat, amely sísteregve ömlik egy vékony csőből és befelhőzi az egész kamrárt. Ha ez sem segít, megvonják a meleg vizet. Ha ez sem elég, egyáltalán nem adnak vizet. A meztelen vendégek lubickoljanak a levegőben. Végső esetben pedig megteszik, hogy az embert be sem engedik a fürdőbe. Egyszerűen kimondják, hogy hetenkint két napon a nők, öt napon a férfiak kötelesek elzárandokolni a fürdő pénztárához, ott libasorba állni, türelmesen várni, amíg a sor rájuk kerül, amikor is közegészségügyi 21 koronát boldogan lefizetnek és — hazamennek.

Amikor így meg vagyok nyugodva, hogy a városi fürdőből mégis csak rentábilis vállalat lesz, visszamegyek a szolgálóhoz és azt mondom neki, hogy kérem szépen, szeretném magamat megmasszíroztatni. A szolgáló visszavezet azon az uton, amerre a szárazgőzbe mentem. Látom, hogy két masszírozó asztalon szabadon kiterítve fekszik egy-egy szüzanyameztelen férfi.

— Hol a függöny? — kérdezem. Micsoda brutális szokás, hogy így masszíroznak?

— Elszakadt — feleli a szolgáló és nem vesznek másikat, mert drága.

Boldog vagyok e nagy takarékoság hallatára. Most már egyenesen le merném fogadni, hogy a városi fürdőből rentábilis vállalat lesz. Szerencse, hogy a tussokból folyik viz. Különbömben elmondhatnám, hogy jártam Rómában, de a pápát nem

láttam. Így nem egészen megfürödve megyek ki a szárítóba. Itt székel Mátyás, ki mindig kenyeret, szalonát tesz le, valahányszor egy-egy vendég kilép a fürdőből. Egész nap eszik. Üdvözlöm a régi ismerőst. Közben vacogni kezdek. De se baj. Fölmelegít a tudat, hogy azt a szemet, amivel a szárítót kellene befűteni, már szintén megtakarítják. De megtakarítják a fejkendőket is. Mert az sincs. A papucsot is. Ami szintén nem nagy baj. Mert ha az nem közegészség, hogy az ember hideg kövön és szőnyegen vizes és meztelen lábakkal sétáljon le-fel, akkor igazán uem tudom, hogy mi?

Kellene még irni a hideggyógyban bevezetett reformokról. De ezt máskorra hagyom. Megemlítem azonban, hogy Nyugaton, például már Budapesten is, senkise juthat be a bazénekhez anélkül, hogy ne lenne kénytelen előbb megmosdani. Azt hiszem, hogy ez a mosakodás a tisztaságnak és közegészségnek nem feltétlen követelménye. Különbömben már Szegeden is bevezették volna. Kár, hogy a város a kiszolgáló személyzetnek olyan nagy fizetést ad. Bizonyára azért nem történik gondoskodás arról, hogy senkise feledkezhesék meg például a masszírozásért fizetni. Ha pedig mégis bezárnák a gőzfürdőt, vigyázzanak, hogy a moly meg ne egye az egész butorzatot.

Végeztem, kedves Szerkesztő ur. Csak a fürdő is ne végezzen. Mert hiába, a fürdő közegészségügyi intézmény. Még ha városi is. És okos reformokkal úgy-e, hogy fel lehet lendíteni?! K. S.

Korzó-Mozi

TELEFON: Igazgatóság 455.
Pénztár 11-85.

Szombaton és vasárnap, május 7., 8.

James Oliver Curwood „The Rivers End” című regénye

DAMANGAL, a sárga ördög

Amerikai hőnügyi történet 6 felv.-ban.

A kétfős főszerepben:

LEWIS STONE.

RENDES HELYÁRAK.

Előadások kezdete:
hétköznap 5, 7 és 9 órák, vasár- és ünnepnap 3, fél 5, 6 fél 8 és 9 órák.

x Karbitlámpákat minden rendszerben állandó karbit-ellátással szállít Szántó József géparuháza, városi bérpalota.

— Órajavítás, ékszerkészítés jótállással. Babós, Oroszlán-utca. 37

Nagy árleszállítás!!!

Cigarettafüvelek már 28 koronától, cigaretta- és rajzszerek, levélpapírok, üzleti könyvek stb.

mélyen leszállított árban kaphatók

KOVÁCS HENRIK
könyv-, papir- és zeneműkereskedőnél Szeged, Kőlcsey-u. 4. Telefon 10-48.

HIREK

DERÜ-BORU.

Bánatok őszinek árnya ha rebben,
s napsugaraknak a fénye fehér, —
hinnusok éneke kél a szívémben,
száll a magasba s az égbe felér.
Lelki világnak az égi hatalma,
álmokat: árnyaltan életet adva,
megnyit előttem aranyzsin eget;
gondolaton ragyogó tűzijáték
szikrázóan letűnik ma az árnyék...
Sirni, busulni ma mégse lehet.

Hir koszoruja ha többfele bomlott,
juttat a sors ide néha babért...
Képzelet ajka letörtli a gondot
homlokomon, ide csókja ha ért...
Homlokomat a babérnak avarja
rossz irigyek semitől letakarja
s élhetem életem vig-botorul,
míg a szívémben a bánatok átka
régi, borus helyit újra találta...
És egem újra komor, beborul.

8-r.

— Páter Bús beszél. Páter Bús Jakab vasárnap délután a rókusai templomban 6 órák orator beszédet mond. A beszéd tárgya „Ki volt és mi volt Krisztus?” bölcséleti és theologiai megoilágításban.

— Népfőiskolások Országos Széchenyi Szövetsége csütörtökön, 5-én délelőtti rendes helyiségében igen népes szakosztályi üléseket tartott. A szövetkezeti szakosztály elnöke, Gallér Kristóf beszámolt a tisztikarnak a bérlőszövetkezet ügyében végzett eddigi munkájáról. Ezt hosszabb megbeszélés követte, amely után Csucs József szövetségi tag nagy tetszés mellett felolvasásban ismertette a dunántúli földbérlőszövetkezetek működését. A gazdasági szakosztályi ülést dr. Gulácsi Sándor elnök vezette. A mezőgazdasági kísérletezésről és a magyar kísérleti intézményekről tartott bevezetője után dr. Tóth Ede fővegysz és Remes János, a szegedi mezőgazdasági kísérleti állomás vezetői a magyar paprikatermelés versenyképességének fokozásáról tartottak előadást rendkívül nagy érdeklődés mellett. Az előadásokat követő tanácskozáson, amelyen a szegedi gazdasági élet vezető-férfiai is résztvettek, elhatározta a szakosztály, hogy ezen kérdést állandóan napirenden tartja. Kimondotta, hogy a szegedi kísérleti állomás tevékenységét közreműködésével támogatja. Az állomásvezetőket sorozatos előadásokra és kísérleti bemutatókra felkérte és elhatározta, hogy az ősz folyamán a kísérleti állomással együtt paprikafűzér-kiállítás rendez.

— Kenderes község akarta felépíteni a kormányzó szülőházát. A román megszállás idején Horthy Miklós kormányzó kenderesi családi kastélyát az ősi táborzó román csapatok teljesen kifosztották és csaknem a földig lerombolták. A kormányzó most elhatározta, hogy a régi kuriát most újjépítteti. Kenderes község lakossága többszáz aláírással engedélyt kért, hogy a lakosság maga építhesse fel Horthy Miklós szülőházát. A kormányzó nevében most Bartha Richard, a kabinetiroda főnöke Kiss László községi jegyzőhöz intézett meleg-hangu leiratban inondott köszönetet Kenderes lakosságának önzetlen és szeretetteljes ajánlatáért, azzal, hogy a kormányzó a lakosságot tulságosan megterhelni nem kívánja, és ezért óhajtaná, hogy majdan az építésnél minden munkában egy önként jelentkező jelképezze közreműködésével a lakosság odaadó érzelmeit.

x A valódi JANINA cigaretta sodrópapírt visznyomással kérje a dohánytörszékben.

— Új tudományos társaság. A magyar érdekű keletkutatás munkásai Körösi-Csoma Sándor-Társaság címmel tudományos társaságot alakítottak, melynek elnöke gróf Teleki Pál, alelnöke Szinnyei József.

— Reich Erzsi Bécsből hozott teljes tavaszi és nyári modellkollektiója után vállalt mindennemű megrendelést női divattermében Kőlcsey-u. 4.